

PROWOKACJE KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata
na miesiąc 1 zł. 50 gr., na półroczną 7 zł. 50 gr., na roczną 14 zł. 50 gr. z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.

Ogłoszenia
za wiersz milimetry na pierwszej stronie 10 groszy polskich, na drugiej i trzeciej — 8 gr., na czwartej — 5 gr. Ogłoszenia drobne po 3 grosze za wiersz. Tłustym drukiem — podwójnie. Najm. ogł. — 30 gr. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe. Układ ogłoszeń czterolimowy. Cenogłoszeń, podane w złotych polskich, obliczane będą podług kursu złotego franka ustalonego przez Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12. REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 28. N. P. K. O. 61.783

*Nie wiem czy słowo rozkrusza tańcuchy
Lecz wiem, że ono jest pochodnią czynu!*
Ignacy Baliński.

Na Wielki Czwartek.

Było to onczas we zwyczaju, z pyłów podróżnych omywać nogi i namaszczać je.

Uniża się Wszchemocny i Pan świata — a »Sługa sług swoich« i myje nogi uczniom swoim.

A jest to niejako wyświęcenie ich na dalsze apostołstwo, gdy Mistrza wśród nich nie stanie już.

Dotknięcie to Boskiej ręki olbrzymie moce przyniesie im.

Między rozstaje i rozdroża, by idąc w najniebezpieczniejsze od hijen i szakali ludzkich miejsca nie trwożyli się. Albowiem daną im jest władza prostować w Imieniu Jego ścieżki Pańskie.

Gdy w wieczerniku, wśród najwspanialszej z uczt, jakimi świat poszczycić się może — On »Sługa sług swoich« oddaje sam Siebie na pokarm, aby Nim żyły po wsze wieki rzesze całe, — zdrada czyha na życie Jego.

I odtąd to, aż do dzisiaj Judasza plemię żyje; żyje i działa. Działa przeciwko Niemu, Mistrzowi, przeciwko Bogu swemu, na to, aby sobie własną ręką stawić szafot, a narodowi swemu srom zgotować.

W krwawym kąpiąc się pocie trwał na modlitwie w Getsemani Człowiek-Bóg: — »Ojciec oddał odemnie ten kielich goryczy! I nad Jeruzolimę upadkiem płakał On. Bo kochał ziemię Judzką, bo kochał tych, którzy Go nie przyjęli, którzy Go odepchnęli precz. — »Wszelako nie moja, ale Twoja wola niech spełni się!« modlił się do Ojca. A kielich goryczy nie spełnion dotąd jeszcze.

Bo oto dotąd odwraca się Odeń lud, Jego lud, wtedy, gdy On nad Jeruzolimę upadkiem płacze wśród najwznioślejszych umiłowań. A gdy Odkupienie niesie im, oni plują w twarz Jego i obłudnikiem zwą.

Na Jeremjaszowe cierpienia pomny boleje Człowiek-Bóg nad gruzami Salomonowej świątyni, widząc już bliskość zagłady onej. Nad rozproszeniem Izraela, z którego Iona wyszedł Sam.

Jeruzalem! Jeruzalem! tyś słała się winną zbrodni. I ztąd w niewoli szatańskiej pętał się będzie lud twój w pogaństwa zapamiętaniu; w pokłonach złotemu cielcowi — miasto Bogu.

Ale i nań przyjdzie czas wreszcie. Czas, że z potępieńczej zawróci drogi, umiłowałszy ubóstwo ducha.

Kajdany złoczone, co płaczą go w zachłanne moce piekiel, odrzuci precz. A stanie się to wtedy, gdy

Izrael, dziś niewolnik szatana, nasyci pogańskimi żądzami swe ciało tak, że sam sobie obmierźnie, sam sobie się obrzydzi.

A stanie się to wtedy, gdy utęskniony w cielesnych pętach, duch, niedoczekawszy upragnionej chwili Mesjaszowego przyjścia — uzna Go w Ukrzyżowanym. Bo Duch Boży zstąpi weń i do życia powoła.

Daleki jeszcze czas,
Ale się chwila zbliża,
Gdy wróg największy pośród nas,
Zawiśnie u stóp Krzyża.

Ożywochych spragnion wód,
Orzeźwi splekle wargi,
Od Boga ten odbiegły lud,
Na piekiel wydan targi.

Proroctwo spełni się —
Z prastarych ksiąg do końca —
Ze z Chrystusowych męczeństw krwi,
Uderzy weń blask słońca.

Choć to daleki czas,
Lecz chwila ta się zbliża,
Że zbudzi się ten wróg wśród nas,
Potęgę uzna Krzyża.

Irena Gramsowa.

„Komitet chleb głodnym dzieciom”.

Kilka miesięcy temu, grono pań pod protektoratem pani Prezydentowej Wojciechowskiej, wzięło się do zbożnej pracy wyratowania od śmierci głodowej 60.000 tys. sierot i biednej dziatwy rozrzuconej w schroniskach w Warszawie. Założono Komitet »chleb głodnym dzieciom«. Słuszna nazwa »głodnym«, bo te biedactwa rzeczywiście umierały z głodu. Umierały z głodu, nietylko dlatego, że nasze społeczeństwo nie mogło ich wyżywić, ale i dla braku organizacji. Praca ta do tej pory słabo była zorganizowana. Pojedyncze jednostki opiekujące się schroniskami najczęściej borykały się z ciężkimi warunkami materialnymi. Ten dający się odczuwać brak organizacji, oraz wielkie umiłowanie dzieci skłoniły zacne i szlachetne kobiety, do stworzenia komitetu, który pod swe skrzydła opiekuńcze wzięł te wszystkie biedne wydziedziczone przez los istoty. Ale oprócz Warszawy, cała Polska ma schronisko i prawie wszędzie panują okropne warunki materialne. Dość wspomnieć że tu u nas na Kujawach w schronisku w Brzeziu, uciekło 7-ro dzieci z głodu. Nikt o tem nie wie i nikt się tem nie troszczy co z nich może wyrosnąć. To jeden drobny przykład gdyby poszukać, znalazłoby się więcej. A więc potrzeba zorganizować się i na prowincji. Powstają subkomitety, Wojewódzkie, prowincjonalne »Chleb głodnym dzieciom« złączone z centralą w Warszawie, które mają też samo zadanie, co komitet warszawski — zajęcie się schroniskami i biednymi sierotami w danej miejscowości. Cała Polska pokryta siecią subkomitetów zogniskuje w swoim łonie osoby pracujące nad biednymi sierotami. Obecnie już pokryta cała Rzeczpospolita siecią subkomitetów, pozostał tylko Włocławek, to znaczy powiat Włocławski. Nie potrzebuje chyba przytaczać argumentów o potrzebie stworzenia takiego komitetu u nas, który by się zajął dolę sierot na ziemi Kujawskiej. W czyich tylko piersiach bije serce polskie i ludzkie, ten zrozumie jak ważne jest wychowanie przyszłego pokolenia dla Polski. Nie możemy dopuścić, aby Kujawy pozostawały w tyle i nie możemy więcej dopuścić, aby dzieci uciekały z głodu ze schronisk naszych. Niechaj za przykład posłuży nam Płock, gdzie zorganizowany przed miesiącem subkomitet spotkał się z całą życzliwością i pomocą całego społeczeństwa ziemi Płockiej. Czytam sprawozdanie miesięczne; mieszkańcy Płocka opodatkowali się wszyscy na rzecz subkomitetu a »Związek Ziemiaków« daje dwieście milionów marek miesięcznie zapomogi. Mamy nadzieję, że mieszkańcy Włocławka też to odczują i zrozumieją, a »Związek Ziemiaków« miejscowy mający na czele dwóch zacnych ludzi i nam przyjdzie również z pomocą. Grono osób z miasta i okolic bierze się z całym zaufaniem do za-

Powrót arcybiskupa Cieplaka do kraju.

W drodze do Warszawy.

Wilno, 13.4. Pat. W dniu 12 b. m. arcybiskup Cieplak w drodze z Rygi do Warszawy przejeżdżał przez Turmont, Nowo Święciany i Wilno. W Turmoncie oczekiwał dostojnego gościa p. min. kolei żel. Tyszką w imieniu swoim oraz w imieniu premiera Grabskiego. Arcyb. witały również entuzjastycznie wielotysięczne tłumy publiczności oraz przedstawiciele samorządu, organizacji społecznych, instytucyj i zrzeszeń ze sztandarami i orkiestrami. Ks. arc. w gorących słowach podziękował zebrany za serdeczne przyjęcie.

W Wilnie na spotkanie ks. arc. przybyły przed dworzec tłumy publiczności, przedstawiciele władz, duchowieństwa, miasta, organizacje społeczne i stowarzyszenia ze sztandarami, korporacje akademickie, młodzież szkolna, orkiestra kolejowa i gimnazjalna. Ks. arc. w otoczeniu duchowieństwa oraz przedstawicieli władz lokalnych przeszedł obok delegacji, witany z niebywałym entuzjazmem. Panie wręczyły arcyb. kwiaty. Na placu przed dworcem ks. arcyb. wygłosił do zgromadzonych przemówienie, w którym dziękował w gorących słowach za powitanie jakiego doznał na ziemi polskiej. Zaznaczył przytem, iż witany jest jako bohater, gdy tymczasem spełnił tylko obowiązek, jaki ciążył na nim, jako kapłanie i duszpasterzu mas polskich, rozrzuconych po Rosji. Po przemówieniu ks. arcybiskup udzielił błogosławieństwa pasterskiego, poczem wśród entuzjastycznych okrzyków przeszedł poprzez

tłumy publiczności i zastępy młodzieży akademickiej w otoczeniu przedstawicieli władz przy dźwiękach pieśni narodowych do wagonu salonowego, żegnany niemiłkącymi okrzykami: Niech żyje!

W Warszawie.

Warszawa, 13.4. Pat. W niedzielę o g. 9.30 przed poł. na dworcu oczekiwali przybyłego dostojnego pasterza kard. Kakowski, mrs. Lauri, vicemin. Studziński, szef protokołu dypl. Przędziński, ks. prał. Około-Kulak, arc. Ropp, Adam Zamojski oraz liczni przedstawiciele byłych organizacji polskich w Moskwie i Petersburgu.

Ks. arc. Cieplak powitany z nieopisanym entuzjazmem udał się do salonu przyjęć na dworcu, gdzie wygłosił przemówienie prezes rady miejskiej sen. Baliński. Następnie wysoki pasterz wsiadł do karety, z której tłum wyprzągnął konie.

Na ulicach, przez które przejeżdżał arcybiskup zgromadziły się olbrzymie tłumy publiczności, wznoszące na cześć dost. gościa entuzjastyczne okrzyki. Arc. Cieplak odprawił w kościele karmelickim mszę św., poczem odjechał do przygotowanych dla siebie apartamentów w pałacu arcybiskupim.

Wizyta premiera u ks. arcyb. Cieplaka.

Warszawa, 13.4. Pat. Dziś o godz. 12 m. 30 w poł. prezes Rady Min. Władysław Grabski z małżonką złożył wizytę ks. arc. Cieplakowi, który zamieszkał w pałacu arcybiskupim.

łożenia sub-komitetu prowincjonalnego i zwraca się z serdeczną prośbą o poparcie do całego społeczeństwa ziemi Kujawskiej.

Licząc na to poparcie bierzemy się w imię Chrystusa, który tak ukochał dzieci, do pracy.

Al. Byszevska.

Borzymowice, 12/IV-24 r.

Ze Stowarzyszenia Kupców Polskich.

W sobotę dn. 12 kwietnia r. b. o godz. 8-ej wiecz. odbyło się miesięczne ogólne zebranie członków Kuj. oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku. Tym razem liczny udział Stowarzyszonych w zebraniu, najlepiej świadczy o żywotności organizacyjnej, która w b. r. rozpoczęła jakby nową erę pożytecznej swej działalności ku ogólnemu zadowoleniu stowarzyszonych, dowodem czego są liczne zapisy nowych członków. Obrazem przewodniczył prezes K. Ossowski. Po wysłuchaniu odczytanych przez sekretarza Zarządu p. L. Makowskiego, protokołów dwu ostatnich walnych zebrań, które obecni przyjęli do wiadomości i zatwierdzili bez żadnych poprawek.

Sprawę kredytów dla handlu referował prezes p. K. Ossowski, który przedstawił trudności dla kupców de-

talików korzystania dotychczas z bezpośredniego kredytu w P. K. K. P. ze względu na obowiązujące jeszcze przepisy, mocą których warunki kredytu w P. K. K. P. nie pozwalają wogóle na korzystanie z kredytu, ponieważ są niedowypłacone dla prowincjonalnego przeważnie drobnego kupiectwa. Zarząd Oddz. Kujawskiego Stow. Kupców Polskich, mając na uwadze doniosłość znaczenia sprawy kredytów, dla handlu wogóle i nie przesadzając, czy dotychczasowe warunki kredytu w P. K. K. P. ulegają zmianie, czy też obowiązywać będą nadal, zaprojektował wystąpić z odpowiednim memorjałem do Banku Kujawskiego o powiększenie przyznanego kredytu dla Banku Kuj. w P. K. K. P., na cele kupiectwa Stowarzyszonego w Kuj. oddziale Stowarzyszenia Kupców Polskich we Włocławku, aby w ten sposób uprzywilejować im korzystanie z kredytu. Po krótkiej dyskusji, Zebranie uchwaliło powierzyć Zarządowi wystąpić z memorjałem do Banku Kujawskiego o wyjednanie kredytów dla stowarzyszonych kupców i na wniosek p. St. Królikowskiego uchwalilo, aby Bank Kujawski wogóle uważać za Bank Kupiectwa.

O podatku dochodowym wygłosił wyczerpujący referat, radca prawny Kuj. oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku p. mec. R. Malczewski, a następnie udzielił wyjaśnień na szereg pytań, zgłoszonych przez zebranych członków.

Przy rozpatrywaniu statutów podatków miejskich od lokali za 1924 r. i nowouchwalonego przez Radę Mięską w dniu 3 b. m. od sztydów, wywiązała się dłuższa dyskusja. Wreszcie po zreferowaniu przez Sekretarza Zarządu p. L. Makowskiego. Sprawy podatków w obydwóch wypadkach, zebranie uchwalilo w sprawie podatku od lokali.

Wrazie skostatowania, że należność podatkowa we Włocławku przekracza 3% komornego wzgl. wartości czynszowej z czerwca 1914 r., przeliczonej na marki polskie według kursu waluty złotej w dniu 1.1.1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 1924 r. poz. 317), upoważnia się Zarząd do wystąpienia z odwołaniem względnie memorjałem do wyższych miarodajnych czynników.

W sprawie statutu podatku miejskiego od sztydów, uchwalonego przez R. M. w d. 3 b. m., mimo sprzeciwu przedstawicieli kupiectwa, aby z ostatecznym wnioskiem zatrzymać się do decyzji Władz Nadzorczych, które i tak nie mogą przychylić się do uchwały R. M. z d. 3 kwietnia b. r. ponieważ zatwierdzenie statutu w tej formie sprzeciwiało by się statutowi wzorowemu, wydanemu przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a ogłoszonego w Dz. U. R. P. Nr. 31, prz. 317 r. 1924.

W wolnych wnioskach postanowiono opodatковать się na rzecz święconego dla żołnierzy garnizonu Włocławskiego. Na tym posiedzenie zakończono o godz. 11 wiecz. L. M.

Ciemna Jutrznia.

Z pośród przepięknych, a rzewnych nabożeństw Wielkogodniowych mało znane są wiernym t. zw. Ciemne Jutrznie, odprawiane popołudniu w wielką środę, czwartek i piątek. Znaczenie i treść Ciemnych Jutrznii jest następująca: Odmawia się psalmy, które król-prorok oplakiwał zniechęci, jakie miały być wyrządzone Chrystusowi w czasie Jego męki i czyta, względnie śpiewa, lamentacje, w których Jeremiasz prorok wyrażał swą boleść, patrząc na zwałiska nieszczęśliwej Jerozolimy i przypominając zbrodnie ludu żydowskiego, które klęski te na nią sprowadziły.

Na trójkacie zapalone są świece, które pod koniec nabożeństwa zostają stopniowo gaszone, stąd nazwa Ciemnej Jutrznii.

Gasi się światło na znak żałoby, jaka pokryła ziemię, z chwilą zgonu Boga-Człowieka, zaś kolejne gaszenie świec ma oznaczać ucieczkę i znikanie Apostołów i uczniów, gdy Mistrz ich był pojmany. Najwyższa świeca na trójkacie nie gasnie, lecz chowa

MYSLI.

Wybrał J. K.

Z przeszłości wybierz dobre — złe
[odrzuć na stronę;
A gdy ziarno mieć będziesz bez plew
[i kątoli.
W Imię Boże zasiewaj ziarno oczyszczone,
By wzrosło zdrowym płonem na przyszlószy roli.
Lipowczyński.

TELEGRAMY.

Zgoda Niemiec.

BERLIN, 16. IV. (P.A.T.) Gabinet Rzeszy, prezydenci państw związkowych oraz premierzy gabinetów tych państw osiągnęli całkowite porozumienie co do sprawozdania rzeczoznawców. „Berliner Tageblatt“ zaprzecza pogłosce o projekcie wysłania delegatów do Paryża. Rząd wysłał jedynie notę, wyrażającą zgodę na współpracę w kierunku uregulowania sprawy odszkodowań.

Spalenie zwłok Stinnesa.

BERLIN, 16. IV. (P.A.T.) Zwłoki Stinnesa przewieziono samochodem do krematorium. Wewnątrz budynku, przyozdobionego kwiatami, zgromadziła się rodzina oraz przedstawiciele przedsiębiorstw Stinnesa. Na uroczystości spalenia zwłok był też obecny wice-kancelarz Jarres, minister spraw zagranicznych Stresemann, oraz kilku innych członków gabinetu.

Ułaskawienie zabójcy Kurta Eisnera.

BERLIN, 16-go kwietnia (Pat.) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ donosi z Monachium, że hrabia Arcovally, zabójcę Kurta Eisnera, ulaskawiło bawarskie ministerjum sprawiedliwości.

Śnieg i burze we Włoszech.

MEDJOLAN, 16-go kwietnia (Pat.) W północnych Włoszech od kilku dni pada śnieg i deszcz. Na morzu Liguryjskim i Tyrzeńskim panują wielkie burze. W Via Reggio fale, które wystąpiły na wybrzeże, spowodowały duże spustoszenie. W porcie genueskim orkan wrzucił do morza kilku robotników, których z trudem zdołano uratować.

Zabójstwo czekistów.

MOSKWA, 16-go kwietnia (Rps.) W okolicach m. Brińska zabito szefa miejscowej czerewiczajki gubernialnej i dwóch agentów, gdy powracali z rewizji, dokonanej w mieszkaniach robotników jednej z fabryk miejscowych.

Co niesie dzień?

KWIECIEŃ 17 CZWARTEK	Dziś: Anicet pp. m.
	Jutro: Apolonjusz m.
	Wschód słońca o g. 5.1
	Zachód o g. 7.—
	Wsch. księżycy o g. 4.16
	Zachód o g. 4.19

Czytelnia katolicka (vis-a-vis katedry) otwarta we wtorki i piątki i niedzielę od godz. 1—4-iej po południu.

Tow. Kraj. Oddz. Kujaw. Muzeum otwarte od godz. 12—13 i pół.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 17 kwietnia r. b. wynosi 1.800.000 mk.

Z giełdy d. 16. 4:

Dolar	9.250.000
Funt angielski	40.225.000
Frank szwajcarski	1.624.500
Frank francuski	567.700
Frank belgijski	488.000
Liry włoskie	414.000
Korony czeskie	269.750
Korony austriackie (100)	131.000
4% poz. premi. 1.000.000., 8% poz. złota 14.000.000, 6% poz. serja II A. 1.360.000, 6% pożycz. dol. 4.950.000, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego (216 mk. = 100 rub. ros.)	4.250.000.

Kwiaty do Grobu. Zarząd Bazyliki Katedralnej bardzo prosi o dostarczenie kwiatów do Grobu czy to w formie pęczki czy ofiary. Przyjmuje się w katedrze w środę i czwartek.

Podziękowanie. Opieka Domu Sierot przy ul. Biskupiej serdecznie dziękuje wszystkim szanow. paniom i panom pracownikom Polskiej Dyrekcyj Ubezpieczeń Wzajemnych za chojną ofiarę 118 milionów marek złożonych, na ręce p. Pelczyńskiego dla sierot na święta wielkanocne.

Opłaty pocztowe i telegraficzne. Na czas od 16 do 30 b. m. włącznie, obowiązują te same opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, jakie ustalono na czas od 1 do 15 b. m.

Urzędowanie i urlopy w czasie świąt Wielkanocnych. Z powodu świąt Wielkanocy urzędowanie w dn. 18 bm. trwa do godziny 13-iej, dnie zaś 19, 20 i 21 wolne są od zajęć służbowych.

Na okres świąt Min. Spraw Wojskowych zezwolił dowództwom oddziałów na udzielenie personalowi wojskowemu i cywilnemu urlopów świątecznych od dnia 19 do dnia 22 włącznie. Liczba urlopowanych nie może przekraczać 50 proc. oficerów i 10 proc. faktycznego stanu szeregowych, a bilety kredytowane mogą być wydawane jedynie w ramach przysługującego osobom wojskowym prawa do kredytowych biletów.

Przygotowania do obrony ojczyzny. Polski Czerwony Krzyż, przystępując z dniem 1-y maja do przeszkolenia sanitarnego rezerw kołbińskich, wzywa wszystkie polki do spełnienia obowiązku obywatelskiego i liczne zapisywanie się na kursa. Zapisy, rozpoczęte wczoraj, 14 b. m., będą trwały do 17-go b. m., a potem, po przerwie świątecznej, od 23 do 30-go b. m. włącznie. Zapisywać się należy w biurze sekcji siostr przy zarządzie polskiego Czerwonego Krzyża.

Z życia policji państwowej Do Pana Komendanta policji p-tu Włocławskiego Nadkomisarza Stanisława Micińskiego zwróciła się Kapituła tujejsza z prośbą o ufundowanie korony dla Pana Jezusa na obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej, sprowadzoną do tutaj miasta w roku 1921, a umieszczoną w kościele św. Jana. Powiadomieni o powyższym wszyscy funkcjonar. tutejszy komendy przy odbiorze pensji kwietniowej złożyli kilkaset milionów marek, którą to sumę p. Komendant przekazał wspomnianej Kapitulie. Korona ma być srebrna, na niej zaś wyrzeć signum fundatorów.

Za przykładem komendanta policji p-tu włocławskiego, nadkomisarza Stanisława Micińskiego, który jest rzeczywistym członkiem Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, pozostali oficerowie jak również przodownicy, urzędnicy, posterunkowi i wywiadowcy ekspozytury urzędu śledczego zapisali się na członków wspomnianego towarzystwa.

Funkcjonariusze komendy, p. p-tu Włocławskiego, zapisali się wszyscy jako członkowie do Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwwzajemnej.

Na Uniwersytet Lubelski. Członkowie miejscowego Koła Sodalicy Królowej Korony Polski, chcąc przyjść z pomocą Uniwersytetowi Lubelskiemu, złożyli na listę, na którą zbierała p. Nianaltowska i M. Wiwatowska 142.000.000 mkp. Z tej sumy 70.000.000 mk. wpłacono jako składki członkowskie do Tow. Uniwersytetu Lubelskiego, a 72.000.000 mk. przelożo Zarządowi Głównemu Sodalicy w Warszawie na fundację katedry im. św. księdza Kazimierza Lutosławskiego.

Zjazd Nauczycielstwa szkół powszechnych. W dniu 25 i 26 kwietnia r. b. zjeżdżają się do stolicy delegaci oddziałów i kół Stowarzyszenia chrz.-narod. nauczycielstwa szkół powszechnych na obrady doroczne. Jest to trzeci z kolei Zjazd Walny tej młodej organizacji, której powstanie wywołane zostało palącą potrzebą odrodzenia życia w Polsce wskrzeszonej, na podstawie ideałów narodowych i etyki chrześcijańskiej, — odrodzenia,

się ją na ołtarzu, a potem ukazuje na wyrażeniu śmierci Chrystusa i rychłego Zmartwychwstania. Po skończonym nabożeństwie czyni się loskot, który ma oznaczać trwogę, jaka ogarnęła widzów, kiedy zgraja rzuciła się w Ogrójcu na Jezusa i kiedy przy skonanju Jego cała przyroda wstrząsnęła się: słońce zaćmiło się, zemia zatrzęta, groby otworzyły, a zasłona kościelna rozdarła.

Piękne nabożeństwo pod względem formy, lecz stokroć piękniejsza jest jego treść. Owo wspomnienie ostatnich chwil życia Jezusa staje przed oczyma niby rzeczywistość!

Obok tych wzruszeń czysto-religijnych, nabożeństwo to nasuwało każdemu polakowi refleksje na temat uciemnienia naszej Ojczyzny. Wystarczy usłyszeć jedną chociaż lamentację, śpiewaną podczas Ciemnej Jutrznii, aby przypomnieć sobie Polskę w niewoli.

„Dziedzictwo nasze obruciło się do cudzych, domy nasze do obcych“, — mówi Jeremiasz. Co za piękna analogia do naszych stosunków. Dziedzictwo nasze rezerwali na trzy części, jak tłuszcza szatę Chrystusową. Zabrali nam, co najdroższe — wolność

naszą. „Sierotami zostaliśmy bez ojca“. Nie mieliśmy nikogo w świecie, kto by za nami się upomniął, kto by przeciwko gwałtowi zaprotestował, kto by na pomoc Polsce dłoń zbrojną podniósł. Nie mieliśmy ojca żadnego, prócz tego na niebie, w którym jedynie spoczywała nasza nadzieja!

„Wodę, naszą pililiśmy za pieniądze drwa nasze za pieniądze kupowaliśmy. Na szyję gnano nas, spracowanym nie dano odpoczynku“.

Zaborcy nasi wydarli nam ziemię, a zostaliśmy bezdomnymi. Pamiętki nasze narodowe spługawiono. W zamkach królów polskich rozbijali się dygnitarze państw zaborczych. Dzieciom naszym w mowie ojczyźnej pacierza mówić zabroniono. W lochach więziennych gnili najlepsi synowie Twoi Ojczyzn! Z brzękiem kajdan łączył się ich śpiew o Tobie. Pośpępnym echem dzwiećwały dzwonki kibitek wiozących Twoich bohaterów na północ — na Sybir.

„Ojcowie nasi zgrzeszyli, a niemasz ich, a myśmy nieprawości ich nosili“. I nasi ojcowie zgrzeszyli. Prywata szlachty, jej buta, jej zaściankowe orientacje polityczne, znikczemnienie jej ducha, doprowadziły do

upadku Ojczyzny. „Myśmy nieprawości ich nosili“. W spuściznie otrzymaliśmy wady ojców naszych, w puściznie po nich niewolę.

„Niewolnicy panowali nad nami: nie był, kto by z rąk ich wykupił. Niewiasty na Syonie poniżyli i panny w miastach ludzkich. Jeruzalem, Jeruzalem, nawróć się do Pana Boga twego!“

I rzeczywistość, niewola była dla nas chrztem z ognia, który spalił nasze nieprawości. Nawróciliśmy się do Pana Boga swego. Naród naprawdę dopiero pokochał Ojczyznę, gdy ją utracił. W czasach niewoli Polska wydała największych swych mężów i wieszczów. Jeden z nich modlił się: „O wojnę powszechną za wolność ludów, prosimy Cę Pani!“ I wymodlił wojnę, a z nią i niepodległość.

Takie refleksje nasuwały się i nasuwają piszącemu te słowa podczas nabożeństw Ciemnych Jutrznii. Trzeba tylko zrozumieć i wczuć się w te misterja, a dusza znajdzie w nich wiele wrażeń i wzruszeń religijnych i patriotycznych.

Roch Stańczyk.

S. OŹMINKOWSKI

Biuro Elektryczne, Warsztaty Mechaniczne i Zakład Galwaniczny

WŁOCŁAWEK, Nowy Rynek 6, Telefon Nr. 114

NAGRODZONY NA I-EJ KUJAWSKIEJ WYSTAWIE MEDALEM BRONZOWYM.

POLECA NA SEZON:

Rowery „Ormonde”, gumy i części rowerowe, piłki sportowe z najlepszych fabryk po cenach konkurencyjnych. Gruntowne odnawianie rowerów i reperacje tychże uskutecznią się na miejscu we własnych warsztatach.

Reperacja oświetleń samochodowych.

Ładowanie akumulatorów i t. p.

WULKANIZACJA GUM SAMOCHODOWYCH I ROWEROWYCH.

Kupujcie u Chirzescijana!

które nastąpić może przedewszystkiem z wysiłku polskiego nauczycielstwa narodowego. Na polu pięknej idei i ofiarnej pracy organizacja zdołała w trzecim roku swego istnienia skupić już kilkanaście tysięcy nauczycielstwa ze wszystkich województw Rzplitej.

Święto sportowe na rzecz Pomorskiej Ligi Ochrony Powietrznej Państwa. Komitet Organizacyjny Święta Sportowego w Toruniu donosi nam, że zapisy zawodników do biegu na przelaj o nagrody P. L. O. P. P. przyjmuje Redakcja „Sportowca” w Toruniu ul. Bydgoska 48, do dnia 19-go bm. godz. 6-ta popoł.

Wzywamy zatem wszystkich sportowców pragnących stanąć do biegu aby w podanym terminie zgłosili swój udział w Redakcji „Sportowca”. Bieg odbędzie się dnia 21-go kwietnia br. popoł. Miejsce zborne i start, boisko przy szosie Chelmińskiej. Zawodnicy obowiązani są stawić się najpóźniej o godz. 1.22 popoł na tymże boisku.

Wielką atrakcją Święta Sportowego będzie **bieg na przelaj z przeszkodami o nagrody Pomorskiej Ligi Obrony Powietrznej Państwa**, do którego zgłosił się już poważny zastęp zawodników. Nie mniej ciekawe będą zawody piłki nożnej pomiędzy A klasową Pogonią I z Katowic a Toruńskim Klubem Sportowym i udziałem piłki nożnej Tow. Gimn. „Sokół”.

Program: Dzień pierwszy, niedziela 20 kwietnia. Początek godz. 14.30 (2 i pół po poł.). 1) Zawody piłki nożnej Poznań I. Poznań—T. K. S. I. Toruń. 2) Reje Kolarskie wykonane przez oddział cyklistów Tow. Gimn. „Sokół”. 3) Zawody piłki nożnej Pogoń I. Katowice—Sokół I. Toruń. 4) W pauzie podczas zawodów Pogoń—Sokół, bieg sztafetowy, 100×200×400×800 mtr. do którego kluby miejs. zgłoszą swych najlepszych piegaczy.

Dzień drugi, poniedziałek 21 kwietnia. Początek godz. 14.30 (2 i pół po poł.). 1) Zawody piłki nożnej Poznań I. Poznań—Sokół I. Toruń. 2) Bieg na przelaj z przeszkodami o nagrody P. L. O. P. P. 3) Zawody piłki nożnej Pogoń I. Katowice—T. K. S. II. Toruń. 4) W pauzie podczas zawodów Pogoń—T. K. S., piramidy wykonane przez członków Tow. Gimn. „Sokół”.

W czasie zawodów przygrywać będzie na boisku orkiestra wojskowa. Zawody odbędą się bezwzględnie na pogodę.

Ceny biletów: od 1.000.000 mk. do 10.000.000 mk.

Stan zdrowotny. Za czas od 6 do 12 kwietnia r. b. stwierdzono w powiecie Włocławskim następujące przypadki chorób zakaźnych.

We Włocławku: 1) przypadek duru brzusznego, 1) przypadek błonicy, 1) przypadek gruźlicy płuc z wynikiem śmiertelnym, 1) przypadek krupu z wynikiem śmiertelnym.

W Nartach gm. Lubień: 1) przypadek duru brzusznego.

Place nauczycieli i wpisy szkolne. Otrzymałyśmy komunikat

następujący z prośbą o jego ogłoszenie: „Wobec tego, że koszt utrzymania w ostatnich miesiącach ulega bardzo niewielkim wahaniom, komisja uchwalila, zastrzegając sobie zmiany na wypadek nieprzewidzianych większych wahań:

Wynagrodzenie nauczycieli do końca roku szkolnego pozostaje w wysokości kwietniowej. Wynagrodzenie za maj powinno być wpłacone między d. 1 a 5 maja, za czerwiec między d. 1 a 5 czerwca, wynagrodzenie za miesiąc lipiec przed rozpoczęciem wakacji letnich.

Reszta wpisu za II półrocze równa się podwójnej racie kwietniowej, t. j. wynosi 150 do 168 milionów mkp. (lub odpowiednią sumę w złotych), w zależności od klasy i od przeciętnej liczby uczniów w jednej klasie danej szkoły.

Powyzszą resztę wpisu należy wpłacić do dnia 5 maja; ktoby miał zbyt wielkie trudności w dotrzymaniu tego terminu, może po porozumieniu się ze szkołą płacić sumę w punkcie 3 im wymienioną w dwu ratach; drugą jednak ratę nie później, jak w ostatnich dniach maja. Opóźniający się w opłacie poniosą koszt zaciągniętych przez szkoły na wypłaty pożyczek.

Na rachunek wpisu za rok 1924 i 1925 należy wnieść w czerwcu przy ponawianiu zapisu (w celu zapewnienia miejsca w klasie) 50 do 75 złp.

Z powyższych zaliczek szkoły wypłacają personelowi przed wakacjami zaliczki na wynagrodzenie sierpniowe.

Konfiskata mięsa. Personel sanitarny rzeźni miejskiej ze współudziałem policji dokonał d. 12 b. m. szereg rewizji u miejscowych rzeźników na przedmieściach i skonfiskował im wszystko mięso pochodzące z po tajemnego uboju, które Zarząd Maj. Miejs. rozdał pomiędzy miejscowe zakłady dobroczynne.

Ochronce „Opatrzność” przy ul. Biskupiej oddano mięso wieprzowe skonfiskowane u rzeźników Waszaka Kazimierza z ul. Długiej Nr. 6, Siemraczkiewicza Ignacego z ul. Kapitulnej Nr. 36 i Politańskiego Jana;

Ochronce klasztornej oddano wieprzwinę skonfiskowaną Wład. Matuszkiewiczowi z ul. Miłej Nr. 30;

Ochronce ewangelickiej przy ul. Ogrodowej oddano wieprzwinę skonfiskowaną Pawł. Fligelowi z ul. Płockiej Nr. 110;

Miejskiemu przytułkowi Starców przy ul. Łęskiej oddano wieprzwinę skonfiskowaną rzeźn. Józ. Krauzemu z ul. Kapitulnej Nr. 37;

Przytułkowi Starców przy ul. Przedmiejskiej oddano wieprzwinę skonfiskowaną rzeźn. Jak. Cieślakiewiczowi z ul. Długiej Nr. 50;

Kuchni żywienia dzieci, oraz Szpitalowi Ś-go Antoniego oddano mięso z całej krowy i cielęcina skonfiskowanych u rzeźnika Szopańskiej z ul. Płockiej.

Niedyskretne pytania.

Dlaczego ceny mięsa pozostają dotąd bez zmiany, pomimo, że cena na bydło spadła bardzo znacznie? Dlaczego władze odnośnie nie zwrócają na to uwagi?

Nawiasem.

Obrazki przedświąteczne.

Zbliżają się święta Wielkanocne, a z nimi wiele zmartwień, trosk i kłopotów. Panie gospodynie w okresie przedświątecznym chodzą bardzo przędko, mocno zaaterowane. Szczególniej można to zaobserwować w każdy wtorek, lub piątek. Przy spotkaniu rozmowę zaczynają w ten sposób:

Ile pani płaciła za jajka?—Ja jeszcze nie mam masła! Czy u pani porządki już zrobione?—Boże, ja jeszcze firnek nie zawiesiłam!

Te i tym podobne zdania wyrwywają się z piersi naszych gospos przy akompanjamentcie ciężkich westchnień. Poczem następują bardzo szybkie pożegnania. Nigdy chyba panie tak mało ze sobą nie rozmawiają jak w okresie przedświątecznym. Odbijają to sobie po świętach! W miłym tym czasie netylko panie gospodynie mają wiele kłopotów i zmartwień. Jest to czas również bardzo przykry dla drugiej, brzydszej połowy rodzaju ludzkiego, szczególnie dla mężów zacnych pań gospodyn. Każdy taki mąż, w tym okresie chodzi bardzo ponury i ręce jego dziwnie nerwowo błądzą po kieszeniach, lub z trwogą dotykają portfela, jakby chcieli się upewnić o istnieniu tych niezbędnych i pożytecznych przedmiotów. W tym czasie zwykle gorliwie omijają swój własny dom, a jeśli zajdzie już gwałtowna potrzeba przyjscia na obiad, to wchodzi na bardzo krótko, opuszczając go ze smętnym wyrazem twarzy i przypalonym obiadem w żołądku. A niech, broń Boże, zechce taki mąż wtrącić się do czynionych w domu porządków, wtedy robi się sądny dzień, a mąż chwytając, zwykle co się da w miejsce okrycia, wybiega szybko z domu, zatrzymując się dopiero w jakiejś cukierni.

Trzeba również zaznaczyć, że każdy mąż najczęściej chwile przeżywa w każdy piątek i wtorek tego przemilego okresu. W dni te odbywają się zawsze burzliwe konferencje małżeńskie, na skutek których mąż z ciężkim westchnieniem wydobywa

portfel i melancholijnie zawartość jego składa w ręce małżonki.

Niema chyba na świecie człowieka, któryby nie miał zmartwienia. Ztąd też i młodsza generacja posiada je również w czasie przedświątecznym, a szczególnie w tym roku, mocno spotęgowane.

Zbliża się niby wiosna, każda więc młoda paniąka (i stara też) chce mieć coś nowego. Gdy już wywalczy u swego rodzica (skąpi są ci ojcowie okropnie!) jaki kostjumik, kapelus, lub coś podobnego, to zaraz chmura ciężka przysłania cudny widok. Mamusia kategorycznie rozwiewa słodkie marzenia. Jak będzie tak zimno w święta, jak teraz, to się tak lekko nie ubierzysz! Jeszcze co! żebyś mi się może zaziębiła! I biedne dziewczę zapada w melancholię bardzo ciężką.

Jest jednak jeszcze jedna kategoria ludzi, którzy również mają zmartwienia i ciężkie troski. Ludzie ci są bardziej przez los faworyzowani, gdyż zmartwienia i troski mają zsyłane nie tylko przed świętami, lecz zawsze, przez całe życie. Dziwni ci ludzie mają zawsze ponury wygląd twarzy, a w żołądku bardzo często nie mają nawet przypalonego obiadu. Nie wiem wogóle czy oni znają słowo: obiad. Może je gdzieś słyszeli! Może kiedyś znali i zapomnieli. Nic dziwnego! Przecież nie używając długo jakiegoś wyrazu można bardzo łatwo zapomnieć.

Dziwni ci ludzie są strasznie natretni. Bardzo często za pośrednictwem różnych dobroczynnych instytucji i ich przedstawicieli przypominają się w formie prośby o wsparcie paniom gospodyniom strudzonym i zajęтым wypiekaniem bab wielkanocnych, oraz ich mężom przysparzając im jeszcze więcej zmartwień (jeśli chodzi o kieszeń!).

Bo czyż jest sens opowiadać tam o jakichś biedakach, o ich dzieciach bardzo chorych, nędznych i psuć apetyt na wielkanocne przysmaki?

Stanisław Żymirski.

OFIARY.

Zarząd Kujawskiego Tow. Handl.-Przemysłowego we Włocławku „Lech” Sp. Akc. przeznaczył zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 28 marca r. b. sumę 1 miliard marek z zysków roku 1923 na następujące cele:

Na Czerwony Krzyż 200.000.000 mk., na Komitet Obchodu Cudu nad Wisłą 50.000.000 mk., na Ochronkę na Biskupiej 50.000.000 mk., na Tow. Wspomagania biednych we Włocławku 100.000.000 mk., na Bursę przy Gimnazjum realnem we Włocławku 100.000.000 mk., na Szkołę Kupiecką we Włocławku 100.000.000 mk., na Stację opieki nad matką i nie-

nowlęciem we Włocławku 100.000.000 mk., na budowę kościoła św. Stanisława we Włocławku 100.000.000 mk. Instytut Przeciwigazowy 100.000.000 mk., na Ligę Obrony Powietrznej 100.000.000 mk., ogółem j. w. mk. 1.000.000.000, z których dwie pierwsze z wymienionych instytucji otrzymały przeznaczone dla nich sumy z kasy Towarzystwa.

Od robotnika Opatowskiego jako kara: na krople mleka 15.000.000 mk. na Obronę powietrzną 15.000.000 mk.

Przy ul. Leśnej (Glinki) Nr. 2 pod lasem odbywa się **wyprzedaż szkółki** jabłonie, gruszek i czereśni po bardzo niskiej cenie.

Koks i Węgiel

najkorzystniej nabywać można

HURTOWNI OPALOWEJ

M. Napiórkowski

we Włocławku, ulica Kaliska 17, telefon 209.

UWAGA: Wyborowe gatunki, szybka dostawa, niskie ceny!

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego działu B. sądu okręgowego we Włocławku w dn. 14 kwietnia 1924 r. wciągnięto następującą firmę pod Nr. 72: „Pabjamo Spółka Akcyjna dla Handlu Towarami Włókienniczymi, oddział we Włocławku“, z siedzibą we Włocławku przy ulicy 3-go Maja Nr. 7. Przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność dnia 19-lutego 1924 r. Siedziba centrali znajduje się w Warszawie, przy ul. Nalewki Nr. 28. Celem spółki jest prowadzenie handlu wyrobami włókienniczymi i surowca-

mi potrzebnymi do wyrobów włókienniczych i wreszcie eksport i import tych towarów. Całkowicie wpłacony kapitał zakładowy wynosi sto milionów (100.000.000) marek, podzielony jest na 10.000 akcji po 10.000 mk. każda. Zarząd stanowią: Teodor Ender, Robert Arlet, obaj z Pabjanic, Otton Patz z Łodzi, Piotrkowska 129, Eli Liskier z Łodzi Moniuszki 1, Maurycy Poznański z Warszawy, Wspólna 61. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Akcepty, weksle, zobowiązania pożyczkowe i umowy ze skutkami hipotecznymi podpisuje trzech zarządców, wszelkie inne dokumenty podpisuje dwóch zarządców. Za członka

Zarząd Kujawskiej Fabryki Maszyn i Odlewni Sp. Akc. w Włocławku, niniejszym zawiadamia W. P. Akcjonariuszy, że w dniu 16 maja r. b. w sali hotelu Victorja we Włocławku o godz. 2 p.p. odbędzie się

Ogólne walne roczne zgromadzenie

- z następującym porządkiem dziennym:
- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego,
 - 2) Sprawozdanie Zarządu
 - 3) Sprawa zatwierdzenia bilansu i rachunku zysku i strat
 - 4) Odczytanie protokołu komisji rewizyjnej
 - 5) Sprawa podziału zysków
 - 6) Sprawa wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej w 1924 r.
 - 7) Wybory 2-ch nowych członków na miejsce ustępujących.
 - 8) Wybory Komisji Rewizyjnej
 - 9) Wolne wnioski.
- ZARZĄD KUJAWSKIEJ FABRYKI.

zarządu może podpisywać prokurent. Do odbioru z poczty posyłek i dokumentów oraz towarów dostateczny jest podpis jednego zarządcy lub osoby upoważnionej przez zarząd. — Radę Nadzorczą stanowią: Feliks Krusche, Karol Ender, Włodzimierz Bagun-Bersin, Alfred Rafałowicz, Wacław Kleinadel, Tadeusz Szulborski i Naftal Prywes. Udzielono łącznych prokur: Robertowi Falzmanowi ul. Miedziana 20, Lejbowi Torończykowi (Ogrodowa, 26) Szulimowi Żychlińskiemu (Wspólna 61) wszystkim z Warszawy, oraz Brunonowi Drebertowi. Prokury samodzielnej dla oddziału we Włocławku udzielono Bernardowi Gombińskiemu, zamieszkałemu we Włocławku, ul. 3-go Maja Nr. 25 Spółka Akcyjna. Statut jej zatwierdzony przez Ministrów Przemysłu i Handlu, oraz skarbu, opublikowany został w Nr. 142 „Monitora Polskiego“ z dnia 26 czerwca 1922 r. Akt organizacyjny zeznany został przed notariuszem Rosmanem w Łodzi dnia 29 sierpnia 1922 r. za Nr. 9106.

Do majątku Wieniec

potrzebna zaraz
wykwalifikowana praczka
na lato,

tylko z pierwszorzędnymi świadectwami, zgłaszać się do Administracji Dóbr Wieniec, skrzynka pocztowa № 79.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Dom Redecz Wielki p. Lubraniec potrzebuje od zaraz l. 7. 24 roku lokaja na ordynarję. Reflektanci z długoletnimi świadectwami zgłaszać się mogą.

Krzeseła wiedeńskie z fabryki Br. Thonet w Wiedniu w dużym wyborze poleca magazyn mebli A. Piaseckiego ul. Zabia 9.

Na szosie między Włocławkiem, a Brześciem zgubiono walizkę ręczną. Uczciwy znalazca proszony jest o zwrot za nagrodą do Adm. Słowa Kujawskiego, lub do Mączynskiego—Cukromnia Brześć Kujawski.

Otomana pluszowa okazujnie do sprzedania. 6 krzeseł dębowych. Żduńska Nr. 6 m. 3.

Sprzedaję towarów wełnianych i zakład krawiecki T. TOMCZAK, Włocławek, Cygan-ka 16 poleca towary na sezon wiosenny i letni w najlepszych gatunkach krajowych i zagranicznych. Wykonanie robót solidne. Ceny przystępne.

Skradziono dokumenty wojskowe Stanisława Erwińskiego wydane przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca zechce zwrócić do Policji.

Sadzonki sosny, lubin niebieski sprzedaję majątek Łochocin 11 kilometrów na Lipno. Włocławek skrzynka p. 25.

Księgarnia Powszechna i Drukarnia Diecezjalna

WŁOCŁAWEK. BRZESKA Nr. 4.

Poleca na sezon wiosenny następujące wydawnictwa:

PROF. ST. BIEDRZYCKI. Uprawa odłogów.	Cena zas.	1.—	W. MAJLERT. Wykresy do normowania paszy u krów	"	1.60
DR. B. BIEHLER. Hodowla lasu — z 277 rys. Z dodatkiem wykazującym normy wydajności pracy przy robotach wchodzących w zakres hodowli lasu.	"	10.—	Z. MAKOWSKI. Handlowy dobór odmian drzew owocowych.	"	—30
PROF. J. BRZEZIŃSKI. Hodowla drzew i krzewów owocowych. Dzieło nagrodzone pierwszą nagrodą na konkursie Akademji Umiejętności w Krakowie	"	"	DR. K. MICZYŃSKI. Rolnik wzorowy. Co, kiedy i jak w gospodarstwie czynić należy. Szczegółowa uprawa roślin.	"	6.—
— cz. I i II	"	5.50	H. MIKLASZEWSKI. Powstanie i kształtowanie się gleby, z 10 ryc.	"	4—
— cz. III Drzewa formowane.	"	3.—	E. NEHRIG. Cebula oraz rośliny pokrewne, z 23 ryc.	"	2.—
— Hodowla warzyw.	"	5.25	Z. OLSZAŃSKI. Jak leczyć konia kulawego.	"	—25
*ST. BRZOSOWSKI INSPEKT. Hodowla kwiatów pod szkłem	"	Złp. 3.—	— Pomoc w chorobach zwierząt, z rys.	"	1.50
*ST. BRZÓZKO. Gospodarka w ulach nadstawkowych. Praktyczne pszczelnictwo.	"	zas. 2.50	* — Praktyczny poradnik leczenia owiec	"	złp. 1.25
INŻ. Z. CHMIELEWSKI. Zarys techniki mleczarskiej z 127 rys.	"	"	— Rady prakt. dla kupujących konie.	"	zas. —25
PROF. T. CHRZĄSZCZ. Wina owocowe z 34 rys.	"	5.—	— Zapobieganie chorobom inwentarza.	"	1.20
M. CZERWIŃSKA. Kurniki w gospodarstwach włościańskich.	"	3.—	S. OTMIANOWSKI. Melioracja łąk, z 70 rys.	"	1.50
PROF. L. DOBRZAŃSKI. Rozpoznawanie chorób zwierząt domowych z 27 rys.	"	—25	Poradnik weterynaryjny. Zalecony przez ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych.	"	6.—
Dziewo i las. Infor. przem. i handlu drzewnego w Polsce i w Gdańsku.	"	1.40	R. PRACHOWEŃSKI. Hodowla wychów i użytkowanie koni.	"	6.40
DR. L. GARBOWSKI. Choroby roślin. Powstanie, objawy i zwalczanie z 37 rys.	"	6.—	— Pochodzenie, pokrój i rasy koni.	"	5.30
A. GLAZER. Hodowla trzody chlewnej, cz. I. Rasy krów. Uwagi o popasie.	"	1.60	DR. J. ROSTAFIŃSKI. Owce, pochodzenie i rasy, z 23 rysunkami.	"	2.20
— cz. II. Żywienie opas.	"	1.—	A. ŚNIEGOCKI. Chów bydła rogatego.	"	3.—
PROF. J. GORDZIAŁKOWSKI. Istota chorób zakaźnych zwierząt domowych i ich zwalczanie.	"	1.—	*PROF. ST. SOKOŁOWSKI. Hodowla lasu.	"	Złp. 6.—
E. JANKOWSKI. Ogrody na piasku z 10 planami ogrodów.	"	2.—	W. SPAUSTA. Na tropach. Obrazki przyrod. low.	"	zas. 5.—
— Ogród wiejski. Warzywnictwo, Sadownictwo i przetwórstwo owocowe z 45 ryc.	"	4.—	L. STARKIEWICZ. Owca bucharska. „Karakul“.	"	—80
— Trawniki ich zakładanie i pielęgnowanie.	"	6.—	DR. L. STEUERT. Zwierzę domowe w stanie zdrowia i choroby.	"	—18
— Uprawa ziemniaków z ryc.	"	—50	INŻ. K. L. STIEBER. Urządzenie gospodarstwa lesnego.	"	4—
— Wskazówki ogrodnicze dla ogrodników i drobnych rolników.	"	—70	K. SZALKIEWICZ. Podręcznik do racjonalnego pszczelnictwa.	"	2.—
PROF. ST. KRÓLIKOWSKI. Hygiena weterynaryjna.	"	4.—	M. TRYBULSKI. Króliki (rasy i hodowle z 57 ryc.)	"	3.20
H. LANGE. Gospodarstwo rybne na małych stawach.	"	10.—	INŻ. ST. TURCZYŃWICZ. Nawodnienie łąk, pól i ogrodów z 31 ryc.	"	2.—
	"	120.	— Torf. Eksploatacja i zastosowanie.	"	2.50
	"		J. TURNAU. Uprawa buraków cukrowych i pastewnych.	"	1.80
	"		— roli i roślin podr. do nauki rolnictwa, 5 t.	"	15.—
	"		L. WEBER. Hodowla pszczół wg. nowoczesnych zasad pszczelnictwa.	"	5.—
	"		L. ZALEWSKI. Weterynarz wiejski.	"	1.—

Wyżej wymienione ceny rozumieją się jako jednostki zasadnicze, które pomnożone przez mnożnik Związku Księgarzy Polskich daje właściwą cenę w markach. Mnożnik obecny: 1,500,000. Oznaczone * mnoży się przez kurs dzienny franka złotego waloryzacyjnego.

Do cen powyższych dolicza się 20% dodatku drożyznianego.